

ΘΕΛΕΙΝΟΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Ο ΤΡΙΘΥΣ ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ

Μετά την καταστροφήν τῆς Τροίας, ἐν ᾧ εἰσέτι τὰ ἐρείπια τῶν τειχῶν, τῶν ναῶν καὶ τῶν βασιλειῶν τῆς ἐκάμπνιζον — ἐν ᾧ ὑπὸ τὰ αἱματόφυρτα ταῦτα ἐρείπια ἔκειτο ὁ Πρίαμος, ὁ λαὸς καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ — ἐν ᾧ ἡ σύζυγος καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ αἰχμάλωτοι ἀπήχοντο πρὸς δουλείαν ὑπὸ τῶν αὐθαδῶν νικητῶν — ἐν ᾧ αὐτοὶ οὔτοι οἱ νικηταὶ ἀπῆρχοντο οἱ μὲν ἐν' ἀποθάνωσιν εἰς τὰ βασίλειά των, οἱ δὲ θαλασσοποροῦντες, ἄλλοι δὲ ἵνα πλανηθῶσιν ἔνθεν κἀκεῖθεν ἀπὸ αἰγιαλοῦ εἰς αἰγιαλόν, ἔρμαια τῶν ἀνέμων, τῶν κυμάτων καὶ τῶν τρικυμιῶν — ἐν ᾧ τελευταῖον ὁ Ἀχιλλεὺς, ὁ Ἔκτωρ καὶ ὁ Τελαμώνιος νεκροὶ ἔκειντο ὑπὸ τὰ τροϊκὰ χώματα καὶ τὰ ὄστα πολυαρίθμων ἡρώων φύρδην μίγδην συνεκάθειδον ἐντὸς ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ μεγάλου τάφου — ἡ Ἑλένη καὶ ὁ Μενέλαος, συνηνωμένοι καὶ συνδηλλαγμένοι, ἐπανήρχοντο ἡσύχως καὶ φαιδρῶς εἰς Λακεδαίμονα, καὶ ἡ μὲν λεληθότως πως καὶ ἡρέμα ἐμεμφιμότρει κατὰ τοῦ συζύγου, ὡς δῆθεν ὑπολαβόντος αὐτὴν ἄπιστον, ὁ δὲ Μενέλαος ἐζήτει συγγνώμην καθὸ πιστεύσας φαινόμενα ἀπατηλὰ καὶ ὑπέσχετο τοῦ

λοιπού να δίδη πάσαν πίστιν εἰς τε τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀρετὴν τῆς — ἀμφοτέροι, ἐνὶ λόγῳ, ἐπανήρχοντο ἐν ὄσῃ πλείστη ἁρμονίᾳ καὶ μόνον ἐλυποῦντο ὅτι δι' οὕτω μικρὰ πράγματα ἐτάραξαν τὸν κόσμον τοσοῦτον.

Ἀλλὰ διαπλέοντες τὰς Κυκλάδας, κατελήφθησαν ὑπὸ σφοδρᾶς τρικυμίας καὶ βλέποντες ὅτι τὸ πλοῖόν των ἐφέρετο κατὰ τῶν βράχων τῆς νήσου Κῶ, ἠύχθησαν τῷ Ποσειδῶνι.

— Θεέ, εἶπεν αὐτῷ σιγαλῆ τῇ φωνῇ ἡ Ἑλένη, βοήθησον μίαν γυναῖκα, ἥτις σοὶ ὁμοιάζει τὴν ἀστυάναν.

Καὶ ταῦτα εἰπούσα, προσέφερε τῷ Ποσειδῶνι χρυσοῦν τινα τρίποδα, τὸν ὁποῖον εἶχε, διασώσασα ἐκ τῆς διαρπαγῆς τῆς Τροίας καὶ ἔρριπεν αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν — εὐθὺς ἔπειτα τὸ πέλαγος κατρυνάσθη.

Μετὰ ἐξακόσια ἔτη, ἐν πλοῖον Μιλησιακὸν παρέπλει τὴν Κῶ, ἐν ᾧ χρόνῳ ἄλιεύς τις τῆς νήσου ἔρριπτεν εἰς τὴν θάλασσαν τὰ δίκτυά του· οἱ ἐπὶ τοῦ πλοίου Μιλήσιοι προέτεινον αὐτῷ ν' ἀγοράσωσι τὸν βόλον ὡς ἔχει· ἔστερξεν ὁ ἄλιεύς καὶ ἀνελκύσαντες τὰ δίκτυα, εὔρον ἐν αὐτοῖς τὸν τρίποδα τῆς Ἑλένης.

Ἄγων ἀτελεύτητος ἔκτοτε συνέστη μεταξὺ Κῶων καὶ Μιλησίων, διαμφισθητούντων πρὸς ἀλλήλους τὸν θησαυρόν.

Οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι ὁ ἄλιεύς, διαπραγματευόμενος, δὲν ἠγνόει νὰ πωλήσῃ εἰμὴ τοὺς ἀγρευθησομένους ἰχθύς, οἱ δὲ ἐπέμενον λέγοντες ὅτι ἐπώλησε πᾶν ὅτιδ' ἔποτε. Ὁ πόλεμος μικροῦ δεῖν ἐκκρύπτετο, ὅταν, πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ κακοῦ, κατέφυγον εἰς Δελφοὺς καὶ τὸ χρηστήριον συνεβίβασε τὰ πράγματα, διατάξαν νὰ δοθῇ ὁ τρίπους τῷ σοφῷ τῶν σοφῶν.

Τίς ἦν ὁ τῶν σοφῶν σοφὸς οὗτος;

Ἴδου νέον ζήτημα οὐχ ἤττον δυσδιάλυτον τοῦ περὶ τοῦ βόλου τοῦ ἀλιέως.

Συνεσκέφθησαν ἐπὶ μακρόν, ἀγνοοῦντες τίνα ὄφειλον νὰ προτιμήσωσιν ἐκ τῶν ἑπτὰ σοφῶν, οἵτινες τότε ἦνθον ἐν Ἑλλάδι.

» Αὐτοὶ οὗτοι δύνανται νὰ μᾶς ὀδηγήσωσιν ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν, εἰπέ τις τῶν βουλευομένων, καὶ ἄς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τοῦ πλησιεστέρου. Ὁ Θαλῆς εὐρίσκεται ἐν Μιλήτῳ· δεῦτε προτείνωμεν αὐτῷ νὰ δεχθῇ τὴν προσφορὰν »

— Ὡ Σὺ, εἶπὸν τῷ Θαλῆ, Σὺ, ὅστις εἰσέδουσας εἰς τῆς φύσεως τοὺς κόλπους καὶ ὑπέκλεψας τὰ μεγαλειότερα αὐτῆς μυστήρια, Σὺ, ὅστις ἀνεκάλυψας ὅτι τὸ μόνον στοιχεῖον εἶναι τὸ ὕδωρ καὶ ἐξ αὐτοῦ γεννῶνται τὰ λοιπὰ, Σὺ, ὅστις ἀποδίδεις τῷ κόσμῳ ψυχὴν καὶ πιστεύεις ὅτι ἡ ψυχὴ αὕτη εἶναι ἀνημμένη καὶ συμφοῆς τῇ ὕλῃ, Σὺ, ὦ θεε Θεαλῆ, ἂν ταῦτα πάντα ἀληθεύωσι, δέχθητι τὸν χρυσοῦν τοῦτον τρίποδα, τὸν ὁποῖον ὁ Ἀπόλλων ἐπέταξεν ἡμῖν νὰ δώσωμεν τῷ σοφῷ τῶν σοφῶν.

— Φίλοι μου, ἀπεκρίθη ὁ Θαλῆς, ἂν ταῦτα πάντα ἠλήθευον, ἂν ἐγὼ αὐτὸς ἤμην πεπεισμένος περὶ τούτου καὶ ἂν κατενόουν ἐντελῶς πᾶν ὅ,τι διδάσκω, πραγματικῶς ἤθελον νομικῆ ἐμαυτὸν σοφόν· ἀλλὰ μάτην κοπιᾶζω ἀνερευῶν τὸ μέγα τῆς φύσεως αἰνίγμα εἴτε ἐντὸς εἴτε ἐκτὸς ἐμαυτοῦ, τὰ πράγματα βλέπω καγὼ ἐπίσης ἄσαφῶς ὡς καὶ Ὑμεῖς. Ταῦτα λέγων, γνωρίζω, ἐξομολογοῦμαι τῆς σχολῆς τὸ ἀπόρητον, ἀλλ' ἀπέναντι τοῦ Ἀπόλλωνος (ἐπειδὴ οὗτος Σᾶς ἀποστέλλει) τίς δύναται νὰ κρύψῃ τὴν ἀλήθειαν; Ἐπεχείρησα τὴν κατασκευὴν πυρὸς διὰ τοῦ ὕδατος, καὶ ἐν τοσοῦτῳ εἰσέτι δὲν ἐνόησα τίνι τρόπῳ τὸ ὕδωρ ἀποτελεῖ λίμνας φωτὸς ἐπὶ τοῦ ἡλίου. Ἡ ψυχὴ, τὴν ὁποίαν ἠθέλησα ν' ἀποδώσω τῷ σὺμπαντι ἵνα δι' αὐτῆς κανονίσω τὰς κινήσεις καὶ αἰτιολογήσω τὰς ἐνεργείας, ἀναμφιβόλως καλὸν τι χρῆμα καὶ ἀγαθὸν ἤθελεν ᾗσθε, ἂν ἐδυνάμην συγχρόνως νὰ ἐξηγήσω τίνι τρόπῳ ἡ καθόλου αὕτη ψυχὴ, μία καὶ ἡ αὕτη οὔσα, ἐνεργεῖ ἐν τε τῷ γυπὶ καὶ τῇ περιστερᾷ, ἐν τε τῇ τίγριδι καὶ τῷ ἐλέφαντι· καὶ ἰδοὺ ποῦ κεῖται ὁ φραγμὸς, ὁ διακόπτων μου τὴν πορείαν, ἐν τῇ ἀνοριθμήτῳ ποικιλίᾳ τῶν μεταμορφώσεων τῆς ψυχῆς, ἣτις συγγείει μου τὴν διάνοιαν. Ἡ περιέργεια δὲν εἶν' ἐπιστήμη, καὶ αἱ μελέται, εἰς ἃς καταγίνομαι, εἰσὶν ἐξ ἐκείνων αἰτίνες ἴσως ἀείποτε θέλουσιν βυθίζει τὸν ἀσθενῆ νοῦν τῶν ἀνθρώπων εἰς μέγιστον χάος, εἰς σκότος ἀτελεύτητον. Καλοῦσί μου σοφίαν ὅ,τι ἴσως δὲν εἶναι εἰμὴ παραφροσύνη, διότι μεταξὺ ταύτης καὶ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ μάθῃ τις ὅ,τι δὲν ἐδόθη τῷ ἀνθρώπῳ, τὸ κατ' ἐμὲ, δὲν εὐρίσκει τί τὸ διαφέρον. Μ' ὅλα ταῦτα, ἵνα μὴ δυσαρεστήσω τοὺς ἡμετέρους μαθητὰς, καὶ ἐπειδὴ ἴσως, τοῦ χρόνου προϊόντος, μέρος τι, ἔστω καὶ ἐλάχιστον, τοῦ βαθέως σκότους θέλει διασκεδασθῆ, δίδω αὐτοῖς τὸ παράδειγμα ἐλπίζων τε καὶ θαρρῶν· ἀλλὰ πολλακίς ἀποπλανώ-

μαί ἐγὼ αὐτὸς τῆς ὁδοῦ τὴν ὁποίαν ὑποδεικνύω εἰς τοὺς μαθητάς μου καὶ ἀγνοῶ ποῦ εὐρίσκομαι. Τὸ δῶρον φέρετε τῷ Σόλωνι, ὅστις πρὸς μόνον τὸ ὠφέλιμον ἀφορᾷ καὶ ὅστις καταγίνεται τὸν ἄνθρωπον ἀπουδάξων καὶ κύριον σκοπὸν προθέμενος τὸ νὰ θελτικῶς καὶ καταστῆσῃ αὐτὸν δικαιότερον καὶ εὐτυχέστερον.

Οἱ πρέσβεις ἀπῆλθον εἰς Ἀθήνας, παρεγένοντο εἰς τὸν οἶκον τοῦ Σόλωνος καὶ ἀποκαλοῦντες τὸν ἄνδρα σοφὸν τῶν σοφῶν, προσέφερον αὐτῷ τὸν χρυσοῦν τρίποδα.

— Εὐρετε τὴν ὥραν, εἶπεν αὐτοῖς ὁ νομοθέτης τῶν Ἀθηνῶν, ἴσα ἴσα καθ' ἣν στιγμὴν κινδυνεύω ν' ἀποβάλω τὰς φρένας. Φίλοι μου, ἔρχομαι ἐκ τῆς ἀγορᾶς, ὅπου πάντας σχεδὸν εἶδον διασπαστημένους. Οἱ μὲν πάραλοι κατηγοροῦσί μου ὅτι δῆθεν κλίνω μᾶλλον πρὸς τοὺς παιδαίους, οἱ δὲ παιδαῖοι ὅτι φεῖδομαι πολὺ τῶν ἀστῶν, τὸ δὲ πάντων χεῖριστον, οἱ ἀστοὶ θέλουσιν ἕκαστος ὑπὲρ ἑαυτοῦ μὲν τοὺς νόμους, ἐπὶ βλάβῃ δὲ τῶν λοιπῶν ἀλλὰ ταῦτα ἀσήμαντά εἰσιν, ὡς πρὸς τὰ συμβαίνοντά μοι κατ' οἶκον. Βλέπετε τὴν νέαν ἐκείνην δούλην, ἥτις ἐκεῖ, παρὰ τὴν γωνίαν, κλαίει χαλεπαίνουσα; Εἶναι δαίμων ἐνσαρκωμένος, ἕνεκα τοῦ ὁποίου πολλάκις παραφέρομαι μόλις ἤγγισε τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος καὶ ἐν τοσοῦτῳ μ' ἐπιπλήττει καὶ ἐν τοσοῦτῳ ἐπιμένει θεωροῦσα ἑαυτὴν φρονιμωτέραν ἐμοῦ.

— Ναί, ναί, ἀνέκραξεν ἡ Γλυκερία, χιλιάκις φρονιμωτέρα, διότι τοῦλάχιστον ἐγὼ ἀγαπῶ τὴν δικαιοσύνην, δὲν ἐνοχλῶ κανένα καὶ ἀφίνω ἕκαστον νὰ πράττῃ ὅ,τι θέλῃ.

Καὶ ταῦτα εἰπούσα, ἐπανέλαβεν ἀφρονώτερον τὰ δάκρυα.

— Φεῦ! μὴ τὴν λυπῆτε, εἶπέ τις τῶν πρέσβων, εἶναι τόσῳ ὠραία!

— Καὶ βέβαια, ὠραία! αὐτὴ νομίζει τοῦτο, ἀλλ' ἀγνοεῖ ἡ ἀθλία ὅτι ἀσχημονεῖ ἕνεκα τῆς κακίας τῆς.

— Καὶ λοιπὸν, ἐν ᾧ ἀσχημονῶ, ἐπανέλαβεν ἡ Γλυκερία, διατὶ δὲν μὲ πωλεῖς; διατὶ δὲν μ' ἀποβάλλεις τοῦ οἴκου σου;

— Καὶ ποῦ θέλεις ὑπάγῃ, ἀνόητος; ποῦ θέλεις εὖρη κύριον ἄλλον ἀγαθὸν καὶ ἐπιεικῆ ὡς ἐμέ;

— ὦ! ὦ! ἀγαθὸς καὶ ἐπιεικῆς, ὅστις δὲν μοι δίδει οὐδὲ τὴν ἐλάχιστην ἐλευθερίαν!

— Καὶ γνωρίζετε, ὦ ἄνδρες, ἐπανέλαβεν ὁ Σόλων, ὁποίαν ἐλευ-

Θερσίαν ἐπιθυμῆ; νὰ βλέπῃ ἐλευθέρως εἰς τὸν οἶκόν μου εἰσερχόμενον αὐθάδη τινὰ νεανίαν, τοῦ ὁποῦ ἐρωτιᾶ καὶ ὅστις ἀδιακόπως περιφέρει τὴν οἰκίαν ἅμα δ' ἐξέλθω, εἴτε εἰς τὴν βουλήν, εἴτε εἰς τὸ Λύκειον πορευόμενος, ὁ νέος εἰσάγεται, καὶ ἂν ποτε καταλάβω αὐτοὺς κατὰ μόνάς, τὴν δικαιολογίαν ἔχομεν εὐκόλον καὶ συντομωτάτην· οὗτος εἶναι καὶ νεώτερος καὶ ὠραιότερος, μὲ λέγει.

— Βεβαίωτατα, ἐπεφώνησεν ἡ δούλη, καὶ νεώτερος καὶ ὠραιότερος εἶναι ἂν δὲ θέλῃς, μετὰπεμψαι τὸν νέον καὶ οἱ ξένοι οὗτοι ἄς κρίνωσιν.

— Εἰς κόρακας, γύναιον ἀγρεῖον, ἀνέκραξε παροργισθεὶς ὁ Σόλων, εἰς κόρακας καὶ οὐαί Σοι, ἂν ἐκστομίσῃς λέξιν.

— Ὁ ὀκόλαστος νεανίας τοῦ ὁποῦ ἐρωτιᾶ, ἠκολούθησε λέγων ὁ Σόλων, ἀποτείνων τὸν λόγον πρὸς τοὺς πρέσβεις, καλεῖται Πεισίστρατος· καὶ τοι δὲ πολυτρόπως εὐηργέτησα καὶ ἐδίδαξα αὐτὸν, ἐμπαίξει πάντοτε καὶ τὰς διδασκαλίας καὶ τοὺς νόμους μου.

— Καὶ τοὺς νόμους Σου;

— Ναι, καὶ τοὺς νόμους μου, ἀδιακόπως ἐπαναλέγων μοι τὸ τοῦ Σόλου Ἀναχάρσιδος — » οἱ νόμοι ὁμοιάζουσιν ἀράχνης ἰσφῶ, ἱκανῶ μὲν περὶ τὸ συλλαμβάνειν τὰς μικρὰς, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς μεγάλας μύϊας, ὅτι αὐταὶ διαρρήγνυουσιν αὐτὸν διερχόμεναι.

— Καὶ διατι τὸν αὐθάδη δὲν ἀποβάλλεις τῆς οἰκίας Σου;

— Νὰ τὸν ἀποβάλω!· καὶ πῶς, ὅταν δύναται κρυφίως τε καὶ διὰ τῆς βίας νὰ εἰσέρχεται; ἀγνοεῖτε Ὑμεῖς τὸ δελεαστικὸν καὶ πανουργὸν ἦθος τοῦ νεανίου, ὅστις ἀνεξαιρέτως διέφθειρέ μου ὅλους τοὺς δούλους ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ ἐσχάτου· δὲν φεῖδεται μήτε παρακλήσεων, μήτε δακρύων, μήτε δῶρων· πλήρης χάριτος καὶ εὐφρίας, ἐμὲ αὐτὸν πολλάκις ἀφοπλίζει: Ματαίως κοπιῶμεν, σεβαστέ μου διδάσκαλε, μὲ λέγει, συνερίζοντες περὶ μιᾶς δούλης! ἂν εἴχομεν, ἐγὼ μὲν τὴν ὑμετέραν, σὺ δὲ τὴν ἡμετέραν ἡλικίαν! δὲν σοὶ παρεχώρουν τὴν Γλυκερίαν; Ἔννοετέ δὲ οἰκοθεν ὅτι τοὺς λόγους τούτους ἀκούω κατ' ἐπαγάληψιν, ἂν δ' ἐπὶ τέλους ἀπελπισθῇ τοῦ νὰ μὲ πείσῃ, ἀπέρχεται ἐγκαλῶν με καὶ διακωδωνίζων μου τὸ ὄνομα εἰς τὴν πόλιν ἐπιζηλοτυπία καὶ ἐρωτι. Καὶ τοι νέος, ἰσχύει μᾶλλον ἐμοῦ παρά τῷ δῆρῳ· Ὡπεύη καὶ περιποιεῖται τοῖς μὴ ἔχοντος εἰρηδῆς πρὸς τὴν πολι-

τείαν μου, εὐθύς δ' ἔπειτα ἔρχεται λέγων μοι ὅτι, ἀνευ αὐτοῦ, δὲν θέλω κατόρθωσθαι τι ὑπὲρ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, ὅτι δὲν γνωρίζω τὸν χαρακτῆρά των, μὴ χαλιναγωγῶν τὰς φυσικὰς αὐτῶν κλίσεις, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι εἰσὶ κενόδοξοι, κοῦφοι, ἀβαυλοὶ, ἰδιότροποι, ἀγνώμονες, καινόςπουδοι, ὅτι θείποτε ἀπὸ μωρίας θέλουσι πίπτει εἰς μωρίαν, ἂν μὴ τεθῆ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν ἐπιδέξιός καὶ ἀκλόνητός τις ἀνὴρ, γινώσκων τίνι τρόπῳ ἄγονται καὶ φέρονται οἱ τοιοῦτοι, καὶ ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἔσεται αὐτός. (ἔπεται.)

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΜΕΤΤΕΡΝΙΧ

κατὰ τὸν Γάλλον Καπιρούχ.

Μετάφρασις Κ. Σ.

Συνέχεια, ὄρα φυλ. Β.)

Ἄν πρέπει νὰ λησιμονήσωμεν τὴν θέσιν τοῦ ἀνακτοβουλίου τῆς Βιέννης. Ἄν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ καρποθῆ διπλωματικῶς ὅλα τὰ πλεονεκτήματα τῆς θέσεώς του; Γνωστὸν εἶνα πόσας χώρας εἶχεν ἀποβάσει ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ὁ Αὐστριακὸς οἶκος. Τὸ Μιλανᾶτον, τὸ Τυρόλ, αἱ Ἰλλυρικαὶ ἐπαρχίαι τῶ εἶχον ἀραιρεθῆ ἀλληλοδιαδόχως· δὲν ἦτο λοιπὸν φυσικὸν νὰ ἀφεληθῆ τῆς ἐνόπλου μεσολαβήσεώς του, θέσεως προσφόρου τὴν ἰστίαν ὁ Κ. Μέττερνιχ κατόρθωσις νὰ τῷ περιποιήσῃ; Ἄν ἡ γενικὴ εἰρήνη τῇ παρεῖχεν ὅσα ἐπιβόμει ἀφελήματα, ἡ Αὐστρία δὲν ἐρρίπτετο εἰς τὸν κατὰ τῆς Γαλλικῆς Αὐτοκρατορίας συνασπισμόν. Εἰς ἐναντίαν ὅμως περίπτωσιν ὤφειλε διὰ τοῦ πολέμου νὰ ζητήσῃ νὰ ἐπανακτήσῃ τὰ πλεονεκτήματα ὅσα ἡ τύχη τῶν μαχῶν